

Lüks Kampçılık (Glamping) Turizmine Yönelik Bir Alanyazın İncelemesi

(A Literature Review on Luxury Camping (Glamping) Tourism)

Caner YENİSOY^{a*}

Selma MEYDAN UYGUR^b

^a AHBV Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Ankara-Türkiye
(caner.yenisoyi@hbv.edu.tr), <https://orcid.org/0009-0008-1585-6780>

^b AHBV Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Ankara-Türkiye
(selma.meydan@hbv.edu.tr), <https://orcid.org/0000-0001-7665-1131>

MAKALE GEÇMİŞİ

Geliş Tarihi (Received):

19.04.2024

Kabul Tarihi (Accepted):

02.06.2024

Anahtar Kelimeler:

Glamping,
Glamping turizmi,
Lüks kampçılık,
Kamping,
Alanyazın incelemesi

Keywords:

Glamping,
Glamping tourism,
Luxury camping,
Camping,
Literature review

Makalenin Türü: Derleme Makale

*Sorumlu Yazar: Caner YENİSOY

E posta: caner.yenisoy@hbv.edu.tr

Öz

Lüks kampçılık turizmi, doğayla iç içe olma deneyimini lüks ve konforla birleştirerek modern gezginlerin doğaya olan ilgisini artırmaktadır. Aynı zamanda, sürdürülebilir turizmi destekleyerek çevresel bilincin gelişimine katkıda bulunmaktadır. Çalışmada *Web of Science* veri tabanında yer alan "glamping ve turizm" anahtar kelimelerinin birlikte kullanıldığı çalışmalar incelemeye alınmıştır. Yapılan çalışmaların taranması 21.01.2024 tarihine kadar sürmüştür. Yapılan çalışmaların lüks kampçılık turizmine ilişkin olup olmadığını tespit edebilmek amacıyla özet ve yöntem bölümleri okunarak değerlendirme yapılmıştır. Araştırma sonucunda 28 çalışma araştırma kapsamına dahil edilmiştir. Alanyazın taraması sonucunda konuya ilişkin ilk çalışmanın 2013 yılında yayımlandığı görülmektedir. En fazla çalışmanın "Tourism in Southern and Eastern Europe" ve "Journal of Outdoor Recreation and Tourism" Dergisinde yayımlandığı saptanmıştır. 2023 yılında konuya ilişkin yayımlanan çalışma sayısının daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte en çok çalışma yapılan konunun Covid-19 ile bağlantılı olduğu saptanmıştır. Elde edilen bulgulardan yola çıkarak gelecek çalışmalar için çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

Abstract

Luxury camping tourism increases modern travelers' interest in nature by combining the experience of being in touch with nature with luxury and comfort. At the same time, it contributes to the development of environmental awareness by supporting sustainable tourism. The study aims to reveal the development of the literature on the subject by presenting a comprehensive analysis of the studies on luxury camping tourism in the Web of Science database with the literature review method, one of the qualitative research methods. In the study, the studies in the Web of Science database where the keywords "glamping and tourism" were used together were analyzed. The review of the studies lasted until 21.01.2024. In order to determine whether the studies were related to luxury camping, the abstract and method sections were read and evaluated. As a result of the research, 28 studies were included in the scope of the research. As a result of the literature review, it is seen that the first study on the subject was published in 2013. It was determined that the most studies were published in *Tourism in Southern and Eastern Europe* and *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*. In 2023, it was determined that the number of studies published on the subject was higher. In addition, it was found that the most studied topic was related to Covid-19. Based on the findings, various suggestions have been developed for future studies.

Makalenin Künyesi: Yenisoy, C. & Meydan Uygur, S. (2024). Lüks Kampçılık (Glamping) Turizmine Yönelik Bir Alanyazın İncelemesi, *AHBVÜ Turizm Fakültesi Dergisi* 27 (1), 106-122.

DOI: <https://doi.org/10.55931/ahbvtf.1470693>

1. Giriş

Turizm sektörü, küresel çapta her geçen gün büyüyen ve gelişen bir sektördür (Doğan, Ceylan ve Tekin, 2015; Olcay ve Turhan, 2017). Günümüzde yaşanan mevcut gelişme ve olaylardan en yoğun şekilde etkilenen endüstrilerden biri konumundadır. At arabaları ile seyahat edilen ve hanlarda gerçekleştirilen konaklama günlerinden uçaklar ile yapılan seyahatlere ve teknolojik donanımlara sahip otel odalarında gerçekleştirilen konaklama günlerine kadar olan süreçte yaşanan bütün gelişmeler, çeşitli etmenlerin etkisiyle ortaya çıkmış ve ilerlemiştir (Gök ve Özhasar, 2023). Turizm sektöründe yaşanan bu gelişmelerden en önemlisi ise 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren popülerliği hızla artmış olan deniz-kum-güneş turizminin 21. yüzyıla gelinmesiyle birlikte popülerliğini yitirmeye başlamasıdır (Düzgün, 2021). 21. yüzyılın sonlarında gerçekleşen teknolojik ilerlemelerin ve bireylerin gelir düzeylerinde yaşanan değişimlerin yanı sıra, sürdürülebilir turizm bilincinin ve çevreye olan duyarlılığın artması gibi sebeplerden dolayı bireylerin turizm faaliyetlerine olan yönelimleri değişmeye başlamıştır (Demir ve Demircioğlu, 2023).

Son zamanlarda bireyler, yaşanan bu gelişmeler ve değişimler sebebiyle deniz-kum-güneş üçlüsü olarak bilinen kitle turizminin yanı sıra alternatif turizm türlerine yönelmektedirler (Düzgün, 2021). Bireyler artık popüler turistik destinasyonlara gidip büyük otel işletmelerinde konaklamak yerine şehirlerin merkezi yerlerinden uzakta kırsal bölgelerde yer alan ve doğayla bütünleşmiş küçük otel işletmelerini tercih etmektedirler (Boscoboinik ve Bourguard, 2012). Bu bilgiler ile ilişkili olarak son yıllarda kampçılık, diğer alternatif turizm türlerine göre daha ucuz konaklama fırsatları sunmasının yanı sıra doğa ile bütünleşme fırsatı da sunmasından dolayı bireyler tarafından sıklıkla tercih edilen alternatif bir turizm türüdür (Gök ve Özhasar, 2023). Genellikle ekonomik olması ve insanların konaklama, yeme-içme gibi faaliyetlerini kendi imkânlarına bağlı olarak gerçekleştirdiği bu turizm türü, genç ve yaşlı çiftler, aileler, bekârlar veya gruplar gibi birçok türden insanı kendine çekmektedir (Andrey, Galera, Cabido ve Wu 2014). Kampçılık, bir açık hava rekreasyon faaliyeti olarak hem aktivite hem de konaklama olanağını eş zamanlı olarak sunan bir turizm faaliyeti olarak tanımlanabilir (Urdal ve Uğurlu, 2016; Brochado ve Pereira, 2017; Gök ve Özhasar, 2023; Ceylan, 2023). Organize bir şekilde düzenlenen ilk kamp deneyimi Amerika

Birleşik Devletleri’nde 1861 yılında gerçekleştirilmiştir. Yine 1874 yılında Amerika Birleşik Devletleri’nde ilk tatil amaçlı kampların gerçekleştiği görülmektedir. İlk özel kamp 1876 yılında, bütün hedef kitleye yönelik kamplar 1885 yılında, ilk genç erkekler kampı 1900 yılında gerçekleştirilmiştir. Thomas Hiram Holding tarafından 1908 yılında kampçılık ile ilgili ilk el kitabı yazılmıştır. Alan S. Williams tarafından 1910 yılında Amerikan Kamp Yöneticileri Derneği (CDAA- Camp Directors Association of America) kurulmuş ve 2004 yılında ise Amerikan Kamp Derneği (ACA- American Camp Association) olarak ismi değiştirilmiştir. İlk kızlar kampı 1912 yılında gerçekleştirilmiştir. Gençlik Kampları Birliği 1941 yılında kurulmuştur. İlk kez kamp standartlarından 1948 yılında bahsedilmiştir. İlk kez 1996 yılında akredite olmuş kamp alanlarında konaklama faaliyetinde bulunmak için bir miktar ödeme yapılması kararlaştırılmış olup 1997 yılından itibaren ise kampçılık ile ilgili akademik araştırmalar hız kazanmaya başlamıştır (Topay ve Koçan, 2009; Gök ve Özhasar, 2023). Kampçılık faaliyetlerinin ortaya çıkışından günümüze kadar olan bu süreçte yaşanan değişimler ve gelişimler sonucunda kampçılık kendi içerisinde türlere ayrılmış ve doğada geçirilen zaman dilimi giderek yeni bir trend oluşturmuştur. Bahsedilen bu trend lüks kampçılıktır (Liberato, Coelho ve Liberato, 2020).

Geleneksel kampçılık genellikle “yoksul turizmi” olarak klişeleştirilmiştir fakat öncelikle doğada saf keyif, sadelik ve çevreye karşı incelikli bir duyarlılıkla karakterize edilen bir yaşam tarzıdır. Geleneksel kampçılık, turistlerin doğada vakit geçirme ihtiyacını her zaman karşılamıştır (Petruša ve Vlahov, 2019) fakat böcekler, çadırda konaklama, yeme-içme sorunları, vahşi hayvanlar ve konfordan yoksun olması gibi sebeplerden dolayı çoğu insan için kabul edilebilir bir turizm faaliyeti değildir (Bonifačić, Milohnić ve Cerović, 2017). Bu nedenle sürdürülebilir turizm gelişimine, turistik destinasyonların tanıtımına, destinasyondaki konaklama kalitesinin seviyesinin yükseltilmesine ve yüksek seviyede konfor sağlayarak geleneksel kampçılığın olumsuz yanlarının azaltılmasına katkıda bulunan lüks ve konforu eş zamanlı olarak sunan doğa temelli bir alternatif turizm çeşidi olan lüks kampçılık gelişmeye başlamıştır (Petruša ve Vlahov, 2019).

Lüks kampçılık, turistler için popülerliği artan bir turizm eğilimi olmasının yanı sıra bilimsel araştırmalarda da popülerliği artan bir kavramdır. Alanyazında lüks kampçılık turizmi ile ilgili birçok bilimsel çalışma (Boscoboinik ve Bourguard, 2012; Bonifačić

vd., 2017; Brochado ve Pereira, 2017; Filipe, Santos ve Barbosa, 2018; Vrtodušić Hrgović, Bonifačić ve Licul, 2018; Brochado ve Brochado, 2019; Petrusa ve Vlahov, 2019; Vrtodušić Hrgović, Bonifačić ve Milohnić, 2019; Milohnić, Bonifačić ve Licul, 2019; Menshikov, Kuznetsova, Korobchenko, Golubchikov ve Arpentieva, 2020; Adamovich ve Nadda, 2020; Dorofeeva, 2020; Lyu, Kim ve Bae, 2020; Craig ve Karabaş, 2021; Craig, 2021; Adamovich, Nadda, Kot ve Ul Haque, 2021; Eremić, 2021; Gross, Culemann, Rebbe ve Berger, 2023) mevcuttur ve bu çalışmalar veri tabanlarında yayımlanmaktadır. Çalışmanın amacına uygun olarak Web of Science (WoS) veri tabanında yer alan çalışmalar incelemeye alınmıştır. WoS, görece saygın bir atıf dizini olarak görülmesinden dolayı, araştırmacılar tarafından alanyazın incelemesi için sıklıkla tercih edilen bir veri tabanıdır. Buradan hareketle araştırmada, lüks kampçılık turizmine ilişkin yapılan çalışmaların nitel araştırma yöntemlerinden literatür incelemesi yöntemi ile kapsamlı bir analizini sunarak konuya ilişkin alanyazın gelişiminin ortaya konulması amaçlanmıştır. Ayrıca bir diğer amaç ise lüks kampçılık turizmine ilişkin farklı çalışma konularının belirlenmesine olanak sağlamaktır.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Lüks Kampçılık (Glamping) Turizmi ve Lüks Kampçı (Glamper)

Kavramı

Glamping kavramı, “glamorous” ve “camping” kelimelerinin birleşiminden oluşan İngilizce kökenli bir kelimedir (Ergüven, Yılmaz ve Kutlu, 2015; Brochado ve Pereira, 2017; Gross vd., 2023). Glamorous, “ihtişamlı”, “büyüleyici”, “göz alıcı” anlamına gelirken, camping ise kamp yapmak anlamına gelmektedir (Brochado ve Pereira, 2017) ve alanyazında “lüks kampçılık” ismiyle anılmaktadır (Aksöz, Önem ve Aydın, 2020). Glamping, “posh kamp”, “görmekli kamp”, “rahat kamping” ve “butik kamping” gibi farklı isimler ile de anılmaktadır (Gök ve Özhasar, 2023). Alanyazın incelendiğinde lüks kampçılığa ilişkin birçok tanım yapıldığı görülmektedir. Lüks kampçılık, “bireylerin yaşadıkları yerlerden uzaklaşma ve doğa ile iç içe olma isteği ile başlayan, gidilen destinasyonda otel imkânlarının doğaya taşınarak doğa sever turistlerin lüks konaklama hizmetinin yanında yüksek kaliteli hizmet ve yiyecek-içecek hizmetlerini de alabildiği ayrıca sürdürülebilirlik kapsamında macera ve yenilenme-iyi hissetme gibi rekreasyonel turizm faaliyetlerine katılmalarının da mümkün olduğu bir turistik ürün

çeşididir” (Çepur ve Dalgıç, 2022). Lüks kampçılık kavramına ilişkin alanyazında yer alan tanımlardan bazılarını Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1. Lüks Kampçılık Kavramının Tanımları

Yazar(lar)	Tanım	Anahtar Kelimeler
Ahn ve Lee, 2015	Doğanın ve lüksün bir kombinasyonudur fakat geleneksel kampçılığın otantik değerlerini zayıflattığı için eleştirilere maruz kalan bir turizm türüdür	<ul style="list-style-type: none">• Doğa ve lüksün bir birleşimi• Geleneksel kamp konseptinin seyretilmesi
Brochado ve Pereira, 2017	İşletmecilerin konforlu konaklamayı açık hava deneyimiyle birleştirerek yenilikçi bir şekilde kombinelediği, açık hava ve kapalı mekân misafirperverliğini birleştiren bir konaklama şeklidir	<ul style="list-style-type: none">• Açık ve kapalı misafirperverliği birleştiren bir konaklama şekli• Açık hava deneyimi ile konforlu konaklama kombinasyonu
Adamovich vd., 2021	Lüks kampçılık, özel olarak hazırlanmış tesislerde (çadırlar, ağaç evler gibi) doğayla doğrudan temas ve konaklama imkânı sunan, bir açık hava etkinliğidir; geleneksel kampçılıktan daha fazla konfor, donanım özellikleri, ek hizmet ve aktivite seçenekleri sunar	<ul style="list-style-type: none">• Doğada (ve doğrudan erişimi olan) boş zaman etkinlikleri• Eşsiz konaklama• Geleneksel kampçılığa göre daha fazla konfor, ekipman, ek hizmet ve aktivite seçenekleri

Kaynak: Gross vd., 2023.

Bu bağlamda lüks kampçılık hem kamp yapmanın verdiği özgürlüğü hem de modern bir konaklama işletmesinin sağladığı konforu eş zamanlı olarak sunmasından dolayı kamp yaşamından hoşlanmayan bireyler için bile ilgi uyandıran yeni bir turizm eğilimi olarak görülmektedir. Bu yeni turizm eğilimine katılan bireylere ise “lüks kampçı” adı verilmektedir. Lüks kampçı adı verilen ziyaretçilerin eğitim ve gelir düzeylerinin yüksek olduğu ve çevresel sürdürülebilirlik bilincine sahip oldukları bilinmektedir (Ergüven vd., 2015). Lüks kampçı kitlesinin özellikleri, diğer turizm türlerindeki

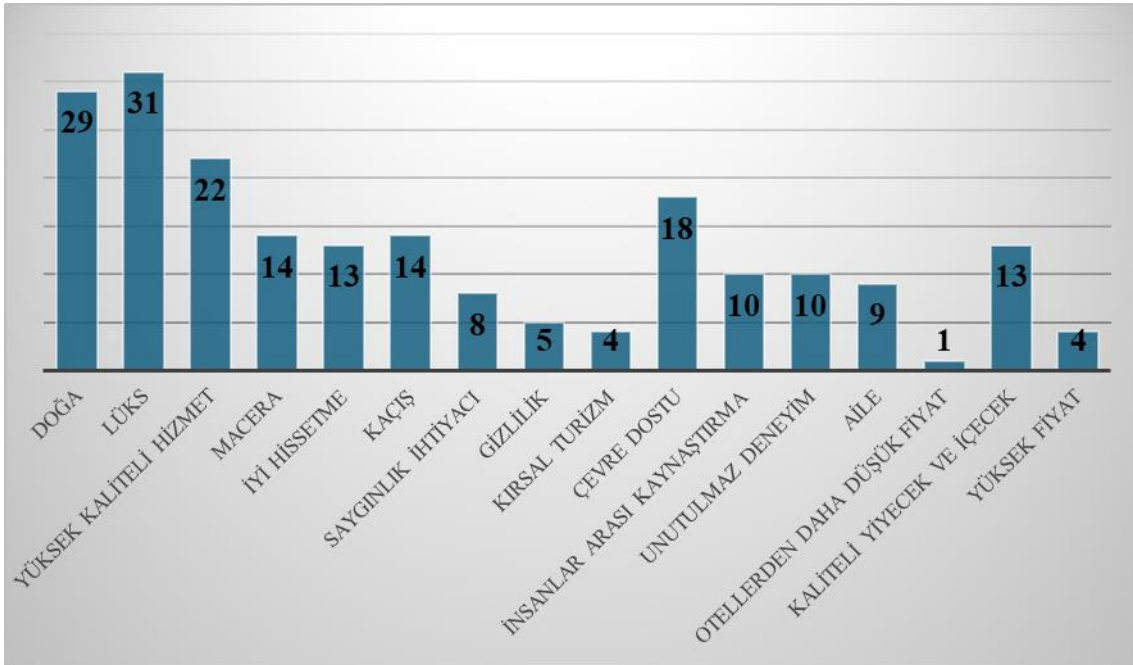
ziyaretçi kitlelerine göre birtakım farklılıklar içermektedir. Lüks kampçı kitlesinin temel özellikleri aşağıda sıralanmıştır (Göktaş ve Kızılırmak, 2017);

- Yüksek gelire sahip bireyler,
- Çiftler ve aileler,
- Sağlıklı ve Sürdürülebilir Yaşam Tarzını benimseyenler, Lifestyle of Health and Sustainability (LOHAS),
- 50 yaş üstü bireyler,
- Lüks ve konfor koşulları içerisinde kamp yapmak isteyenler,
- Kamp kurmak için gerekli olan donanımı sağlamak istemeyenler,
- Çocuklarıyla kamp yapmak isteyip aynı zamanda çocuklarının güvende olmasını isteyenler,
- Klasikleşmiş otel tatillerinden uzaklaşarak doğayla iç içe huzurlu bir tatil geçirmek isteyenler.

Lüks kampçılık bireylere doğanın çekiciliğini 5 yıldızlı otel konaklamalarındaki gibi lüksü ve konforu bir arada sunarak muhteşem deneyimler yaratır. Bu turizm türü lüks kampçı olarak adlandırılan turistlere çok sayıda deneyimleyebilecekleri muhteşem fırsatlar sunarken çevrenin sürdürülebilirliği açısından da tedbirler almaktadır. Lüks kampçılara sunulan gıdaların el yapımı ve doğal nitelikte olmasına, ayrıca kullanılan malzemelerin geri dönüştürülebilir nitelikte olmasına özen gösterilmektedir. Bu sürdürülebilir ve yüksek kaliteli yaklaşım, lüks kampçılık deneyimini daha da cazip hale getirmekte ve bu da küresel çapta bu tür kampçıların sayısının artmasına yol açmaktadır. Lüks kampçılığı tercih eden bireylerin sayısında yaşanan bu artış, kamp işletmelerini de lüks kamplara yöneltmeye teşvik etmektedir (Üstün, Boyalı, Önal ve Demirci, 2022). Lüks kamp tesislerinin sayısında yaşanan artış ise lüks kampçılık turizminin belirleyici özelliklerinin ortaya konulmasını ve ülkemizde yasal bir düzenlemenin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

2.2. Lüks Kampçılık Turizminin Belirleyici Özellikleri

Sakáčová 2013 yılında, 34 lüks kamp tesisinin web sitesini inceleyerek lüks kampçılık turizminin belirleyici özelliklerini ortaya koymuştur (Bkz. Şekil 1). Seyahat acentelerinin lüks kampçılık turizmi için öne sürdüğü nitelikler arasında, doğa, lüks, yüksek kaliteli hizmet ve çevre dostu kelimelerinin öne çıktığı görülmektedir. “Doğa” terimi, doğayla yakınlık, doğal çevrenin dokunulmamlılığını deneyimleme ve vahşi yaşamla bağlantıyı içermektedir. Genellikle, ulaşımı zor olan olağanüstü doğal alanlar kastedilmektedir. Lüks kampın temel fikri, konforu benzersiz yerlerle birleştirmektir. “Lüks” terimi, spa, masaj, modern banyo, yüksek kaliteli yataklar ve çamaşırhane gibi hizmetleri içermektedir. “Çevre dostu” terimi ise yenilenebilir enerji, hormonsuz yiyecekler ve mutfak atıklarından kompost üretimi gibi çevre dostu uygulamaları kapsamaktadır. Bu özellikler göz önüne alındığında, lüks kampçılık şu şekilde tanımlanabilir: Bireylerin doğadan uzaklaşma ve doğayla iç içe olma isteğiyle başlayan, lüks konaklama imkanının yanı sıra yüksek kaliteli hizmetler ve yiyecek-içecek seçenekleri sunan, ayrıca sürdürülebilirlik kapsamında macera ve yenilenme gibi rekreasyonel turizm faaliyetlerine katılma olanağı sağlayan bir turistik üründür (Önem, 2019).

Şekil 1. Lüks Kampçılık Turizminin Belirleyici Özellikleri
Kaynak: Önem, 2019.

2.3. Lüks Çadır Tesisleri Nitelikler Yönetmeliği

Yönetmeliğin amacı, “lüks çadır tesislerinin yüksek kalite standartlarında planlı ve kontrollü gelişiminin sağlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir” (www.resmigazete.gov.tr). Yönetmelikte, lüks çadır ve lüks çadır tesislerine ilişkin genel niteliklerin belirlendiği 5. madde yer almaktadır. Bu maddeye göre, söz konusu tesislerin faaliyet gösterebilmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığı’ndan turizm işletme belgesi alması ve bu yönetmelikte belirlenen genel nitelikleri taşıması gerekmektedir. Lüks çadır tesislerinin genel nitelikleri aşağıda özetlenmiştir (www.resmigazete.gov.tr; Ceylan, Serçek ve Ceylan, 2023);

- Tesis içinde yer alacak tüm kapalı birimlerin, temelsiz olarak ahşap platform üzerine kurulması gerekmekte olup bu kurulum sürecinde çevreye minimal müdahalede bulunulmalıdır. Bu yaklaşım doğaya ve ekosisteme uyumlu olmalı ve çevreye zarar vermeyen çadır malzemelerinin kullanılması esastır.
- Tesis içinde bulunan çadırların malzemeleri yangına dayanıklı olmalı, su ve ses yalıtımı sağlamalıdır. Ayrıca, iç mekân tasarımında ve dekorasyonda yüksek kaliteli malzemeler tercih edilmelidir.
- Tesislerin ormanlık alanlarda kurulması durumunda, ağaç rölöve planı hazırlanması zorunludur ve kurulum sırasında ağaç kesimi kesinlikle yapılmamalıdır. Tesislerin bulunduğu alanda çevre düzenlemesi yapılırken, doğal dokuya uyum sağlamak amacıyla tuğla, çimento, beton, asfalt, seramik ve plastik gibi malzemeler kullanılmamalıdır. Çevre düzenlemelerinde kullanılacak ekipmanlar, metal ve/veya ahşap malzemeden imal edilmelidir.
- Odalarda teknik standartlara uygun olarak genel aydınlatma, gece lambası, ısıtma-soğutma sistemi, prizler, yatak, kişi başına yastık, çarşaf, yastık kılıfı, iklim şartlarına uygun pike veya yorgan, başucu sehpa veya benzeri düzenlemeler, makyaj masası, elbise dolabı, minibar, sıcak içecek hazırlama servisi/ikram malzemeleri, atık biriktirme ekipmanları, kıymetli eşya kasası gibi ekipmanlar bulunmalıdır. Tesis içindeki birimlere, odalarda ve banyolarda bulunan ekipmanların kullanımı ile ilgili bilgilendirme sağlanmalıdır. Ayrıca, oda servisi hizmeti sunulmalıdır.
- Tesislerdeki açık alanların kullanımını düzenlenirken, geçirgen zemin ekipmanları ve gölgelikler tercih edilebilir.

- Konaklama birimleri, temel kazılmadan ahşap platformlar üzerine yerleştirilmeli ve doğal ışık alacak şekilde çadır malzemeleri kullanılarak kurulmalıdır. Bu birimlerde özel banyo bulunmalı ve uygun tefriş ekipmanlarıyla konforlu bir kullanım sağlayacak şekilde dekore edilmelidir.
- Odalardaki banyolarda, suyun yayılmasını önlemek için gerekli önlemler alınmalıdır. Ayrıca, kesintisiz sıcak/soğuk su, duş donanımı, armatür, batarya, vitrifiye, ayna, priz, el ve ayak havlusu ile on beş adet buklet malzemesi gibi ekipmanlar bulunmalıdır. İkili atık biriktirme ekipmanı da banyolarda bulunmalıdır.
- Konaklama amaçlı kullanılan her lüks çadır, ayrı bir konaklama birimi olarak kabul edilir ve standart bir konaklama birimi genellikle iki kişiliktir. Ancak aile çadırı veya süit çadır gibi özel durumlarda, “Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik”te belirlenen hesaplama yöntemi geçerlidir.
- Tesis içinde yer alan yürüyüş yolları, alanın doğal dokusuna uyum sağlayacak malzemelerden yapılmış olmalıdır. Yürüyüş yollarının en az %80’i iki metreden daha geniş olmayacak şekilde tasarlanmalıdır.
- Tesislerde kullanılacak tüm temizlik malzemeleri ve oluşan her türlü atık çevre dostu ve biyolojik olarak parçalanabilir özellikte olmalıdır. Mekanik ve elektrik tesisatlarının çevreye duyarlı ve enerji tasarruflu olması gerekmektedir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı teşvik edilmelidir. Aydınlatma sistemi, vahşi yaşama ve doğal alanlara zarar vermemek ve ışık kirliliğini önlemek amacıyla sarı, amber veya yeşil renk tonları tercih edilmelidir. Ayrıca, aydınlatma ekipmanlarının harekete duyarlı, zaman ayarlı, hedef bölgeye odaklanmış ve monokromatik olması tercih edilmelidir.

Türkiye’de yukarıdaki maddeler halinde özetlenmiş olan yönetmeliğe uygun lüks kamp işletmesine *Longosphere Glamping* örnek verilebilir. Aşağıda verilen bir diğer örnek olan “Mendocino Grove” ise yurtdışında bulunan bir işletmeye aittir.

Longosphere Glamping

Türkiye’nin Kırklareli ilinde bulunan Longosphere Glamping, Türkiye’nin en büyük lüks kamp tesisidir. Gölleri, sahili ve longoz ormanlarıyla mükemmel bir doğaya sahiptir. Kaplumbağa Çadırlar ve Sincap Çadırlar, panoramik tavan tasarımıyla odanıza

gökyüzünün görüntüsünü taşıyarak, doğanın kalbine yapacağınız küçük kaçamaklar için keyif ve konforu bir araya getiren özel mekânlar sunmaktadır. Longosphere Glamping, Longoz Ormanları Milli Parkı'nda yer almaktadır ve sadece konaklama olanakları ile değil aynı zamanda doğası ile de lüks kampçılara mükemmel deneyimler yaşatmaktadır (Dönmez, 2023) ve 2023 yılında düzenlenen IV. Lider Marka Ödüllerinde Yılın En İyi Doğa Turizmi Tesisi kategorisinde ödül almıştır (longosphere.com).

Mendocino Grove

Mendocino Grove, Amerika Birleşik Devletleri'nde yer almaktadır. Okyanus kıyısında تنها bir ormanda safari tarzı rahat bir çadırda konaklama imkânı sunan bu işletme Kaliforniya'da bulunmaktadır. Kuzey Kaliforniya sahilindeki sakin Mendocino kasabasının hemen güneyinde, kayalık bir yamaçta yer alan 37 dönümlük bir mülk olan Mendocino Grove'da, 60 çadırın her birinde ısıtmalı şilte pedi ile donatılmış bir yatak, bir kamp ateşi çukuru, özel bir teras ve bir piknik masası vardır. Çadırlar mahremiyeti en üst düzeye çıkarmak için düzenli aralıklarla yerleştirilmiş ortak banyolar ise lavanta kokulu banyo malzemeleri ile doldurulmuştur. Ortak bir kamp ateşi etrafında canlı müzik dinleyebilirsiniz ya da kampın güvenilir Wi-Fi ağına bağlanarak doğa içerisinde birkaç saatinizi çalışmaya ayırabilirsiniz. 2023'teki lüks yeni yerinde, hizmetler arasında sedir ağacından sauna, masajlar, espresso bar ve cuma ve cumartesi günleri şef tarafından hazırlanan akşam yemekleri yer almaktadır (Flowers, 2023).

Bu modern ve zenginleştirilmiş kamp hizmetleri, günümüzdeki lüks kamp deneyiminin ne derece çeşitlendiğini ve geliştiğini gözler önüne sermektedir. Tüketicilerin doğayla iç içe olurken aynı zamanda günlük yaşamın konfor ve teknolojilerinden faydalanma isteği, lüks kamp alanlarının sunduğu hizmetlerin genişlemesine neden olmaktadır. Bu bağlamda bir sonraki bölümde literatür taraması yöntemi kullanarak lüks kampçılık turizminin nasıl bir evrim geçirdiğini detaylı bir şekilde inceleyeceğiz.

3. Yöntem

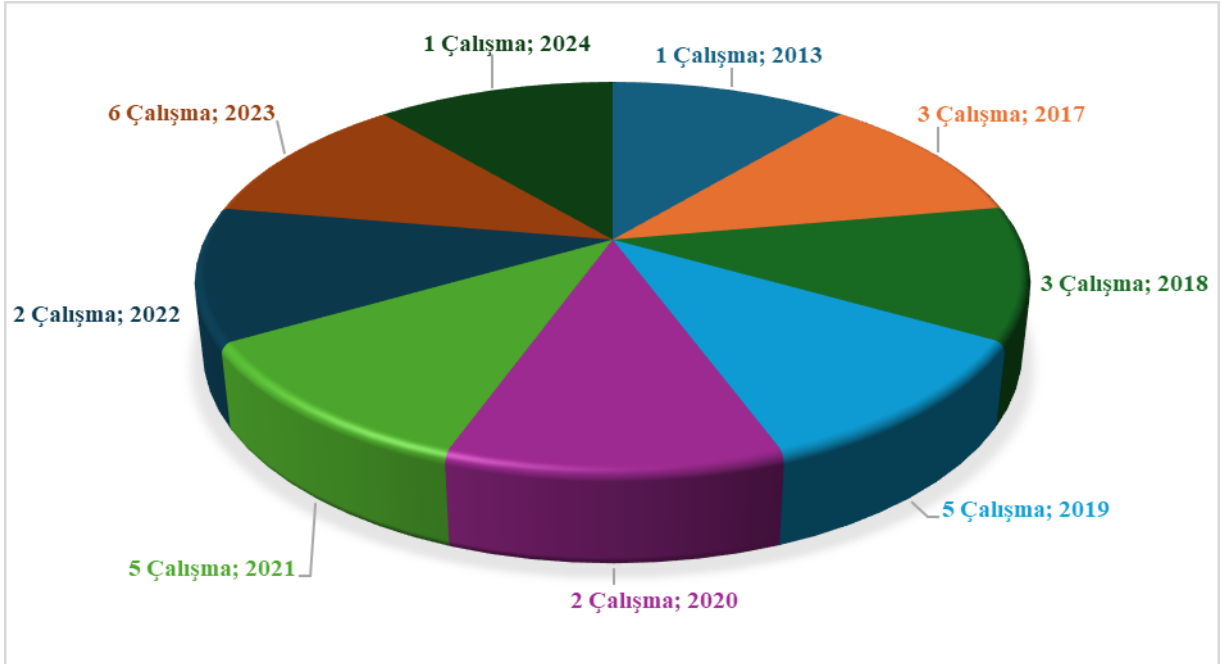
Yapılan araştırmada, Web of Science (WoS) veri tabanında yer alan “glamping ve tourism” anahtar kelimelerinin birlikte kullanıldığı çalışmaların nitel araştırma yöntemlerinden biri olan literatür incelemesi yöntemiyle incelenmesi sonucunda; konu ile ilgili alanyazın gelişiminin ve elde edilen çalışmaların özelliklerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır. Ayrıca bir diğer amaç ise lüks kampçılık turizmine ilişkin

farklı çalışma konularının belirlenmesine olanak sağlamaktır. Yapılan çalışmaların taranması 21.01.2024 tarihine kadar sürmüştür. Alanyazın taraması yapılırken “glamping tourism” anahtar kelimesi kullanılmıştır. Yapılan çalışmaların lüks kampçılık turizmine ilişkin olup olmadığını tespit edebilmek amacıyla özet ve yöntem bölümleri okunarak değerlendirme yapılmıştır.

Bu araştırma konusu kapsamında 30 adet çalışmaya ulaşılmış ancak 2 çalışma araştırmanın amacına uygun görülmemesi nedeniyle araştırma kapsamına alınmamıştır. 2 çalışmanın araştırmaya dahil edilmemesinin sebebi ise lüks kampçılık turizmi dışındaki konuların ön planda tutulmasıdır. Diğer bir ifade ile toplam 28 çalışma araştırma kapsamına dahil edilmiştir. Sayının az olma sebebi hem lüks kampçılık turizmi kavramının nispeten yeni bir olgu olması hem de araştırmanın sınırlılığını da oluşturan WoS veri tabanında yayımlanan çalışmaların değerlendirmeye alınmasıdır.

Araştırmada etik kurul kararı gerektiren (deneysel çalışmalar, mülakat, görüşme, anket vb.) yollar ile veri toplanmamıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden literatür taraması yöntemiyle veriler toplandığı için bu çalışma etik kurul izni gerektirmeyen araştırmalar içerisinde yer almaktadır.

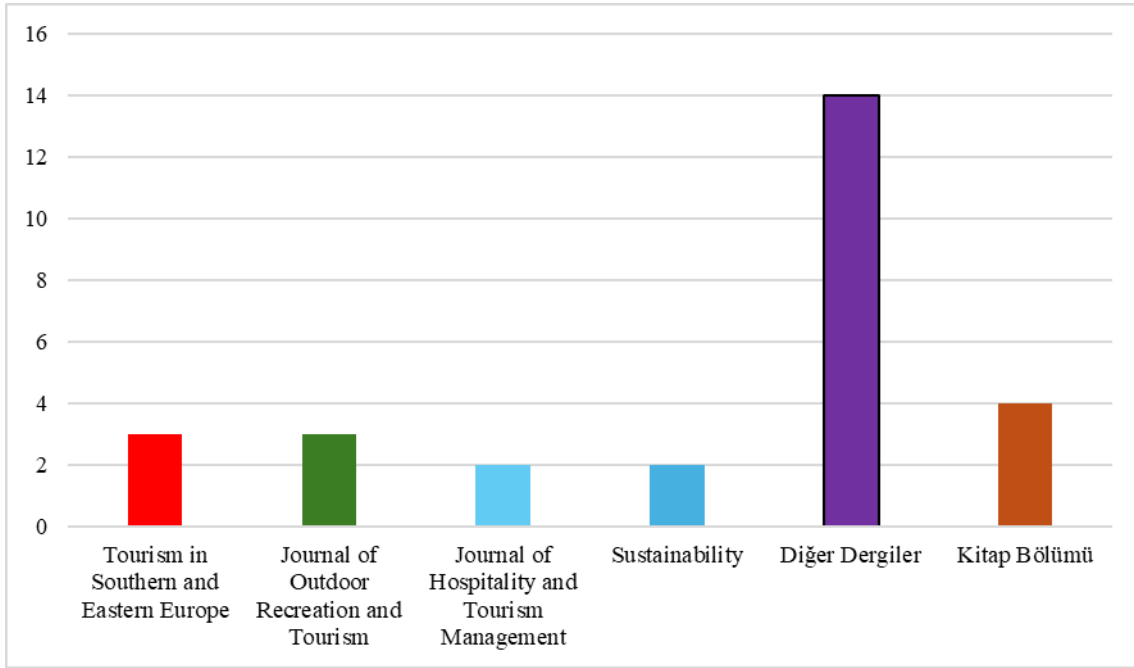
4. Bulgular

Şekil 1. Çalışmaların Yıllara Göre Grafikselle Sunumu

Şekil 1 incelendiğinde lüks kampçılık turizmine ilişkin yapılan 28 çalışmadan ilkinin 2013 yılında yayımlandığı ve 2017 yılından itibaren ise konuya olan ilginin arttığı görülmektedir. 2017 ve 2018 yılında 3'er çalışmanın, 2019 yılında 5 çalışmanın, 2020 yılında 2 çalışmanın, 2021 yılında 5 çalışmanın, 2022 yılında 2 çalışmanın, 2023 yılında 6 çalışmanın ve 2024 yılında ise 1 çalışmanın yayımlandığı görülmektedir. Şekil 1'de çalışmalar yıllara göre sunulmuştur.

Lüks kampçılık turizmine ilişkin yapılan 28 çalışmadan 3'ünün *Tourism in Southern and Eastern Europe*, 3'ünün *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 2'sinin *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 2'sinin *Sustainability* ve 14'ünün birbirinden farklı dergilerde yayımlandığı ayrıca 4'ünün ise kitap bölümü olarak yayımlandığı görülmektedir. Şekil 2'de çalışmalar yayımlandığı dergilere göre sunulmuştur.

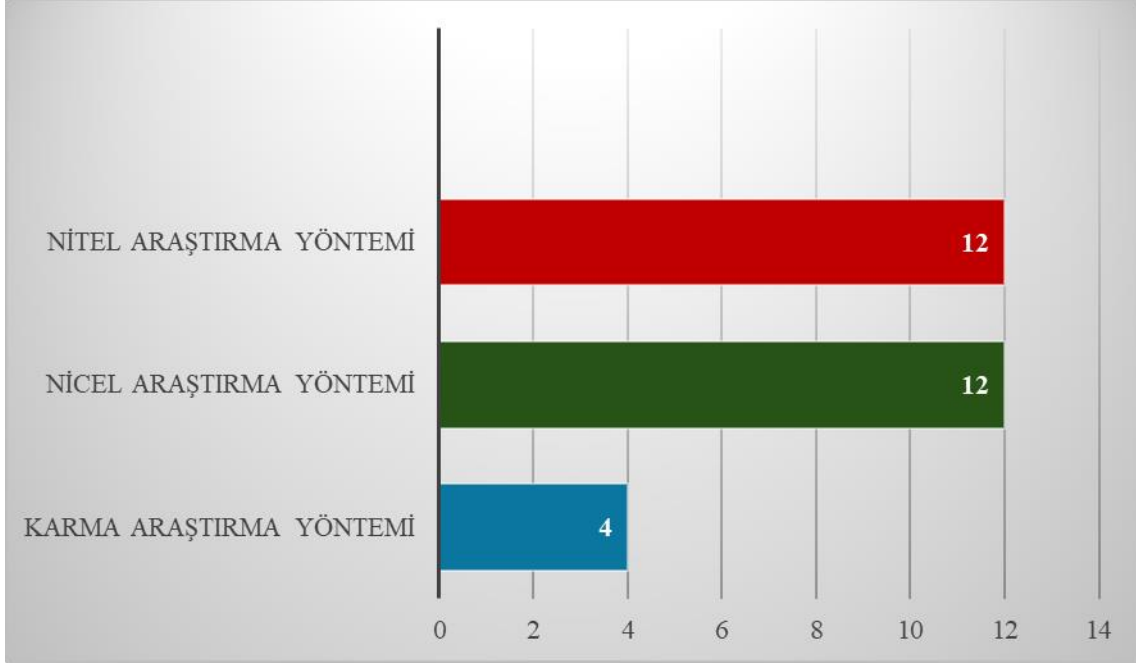
Şekil 2. Çalışmaların Yayımlandığı Dergilere Göre Grafikselsunumu

Lüks kampçılık turizmine ilişkin yapılan 28 çalışmada toplam 133 anahtar kelime kullanılmıştır. Her bir anahtar kelime en az 1 en fazla 4 kelimedenden oluşmaktadır. En fazla anahtar kelime kullanan 2 çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalarda kullanılan anahtar kelime sayısı 7’dir. En sık kullanılan anahtar kelimeleri “glamping” ve “camping” kelimeleri oluşturmaktadır. Anahtar kelimelere ilişkin kelime bulutu Şekil 3’te sunulmuştur. En sık kullanılan diğer anahtar kelimeler ise “Theory of Planned Behavior”, “Service Quality”, “Outdoor Tourism”, “Trends” ve “Covid-19”dur.

Şekil 3. Anahtar Kelimelere İlişkin Kelime Bulutu

Lüks kampçılık turizmine ilişkin yapılan 28 çalışmanın 12'sinde nitel araştırma yöntemi, 12'sinde nicel araştırma yöntemi ve 4'ünde karma araştırma yönteminin kullanıldığı görülmektedir. Şekil 4'te çalışmalarda kullanılan yöntemlerin dağılımı sunulmuştur.

Şekil 4. Çalışmalarda Kullanılan Yöntemlerin Grafikselsunumu

Lüks kampçılık turizmine ilişkin yapılan 28 çalışmanın konuları incelendiğinde genellikle lüks kampçılığa ilişkin nitelikler, sunulan hizmet kalitesi, turistik istek, ihtiyaç ve tercihler, turistik deneyimler ve değer, eko turizm ve sürdürülebilir turizm kapsamında değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Son olarak çalışmalarda tercih edilen destinasyonların Hırvatistan, Güney Kore, Porto, ABD, Rusya, Romanya ve Türkiye olduğu saptanan bulgular arasındadır.

Araştırma kapsamında yer alan bazı çalışmaların özet içeriklerine ilişkin bulgular aşağıda sunulmaktadır:

Liberato, Coelho ve Liberato tarafından 2018 yılında yapılan çalışmanın amacı turistik deneyimde lüks kampların rolünü belirlemektir. Çalışma sonucunda analiz edilen nitelikler arasında en yüksek önem değerine sahip olan nitelik “doğa” olurken, bunu “hizmet” ve “konaklama özellikleri” nitelikleri takip etmiştir. Bu bulgunun lüks kampçılık kavramının temelini doğruladığı sonucuna ulaşılmıştır. Betimsel analiz yoluyla bu kavramın kullanıcı profili ortaya konmuştur. Ayrıca, hizmete atfedilen önemin, kampçının bir lüks kamp için geçireceği gece başına ödemeye razı olduğu miktara göre arttığı sonucuna varılmıştır.

Lee, Lee ve Moon tarafından 2019 yılında yapılan çalışmanın amacı lüks kamp seçimini etkileyen faktörleri belirlemektir. Sonuçlar, fiyatın önemli bir belirleyici olduğunu ve lüks kampçılık ile negatif bir ilişkisi olduğunu göstermektedir. Yüksek fiyatlandırmanın bireylerin lüks kamplara katılımını olumsuz etkilediğini göstermektedir. Fiyat, hizmet sektöründeki tüketici davranışlarının açıklanmasında kilit bir unsurdur. Çalışma sonuçları ayrıca temizlik ve güvenliğin lüks kampçılık turizmine katılmayı tercih etme olasılığını artıracak önemli özellikler olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, önemli niteliklerin koşulları iyileşirse, bireylerin lüks kampçılık faaliyetlerine katılma olasılığının artacağı saptanmıştır.

Milohnić, Bonifačić ve Licul tarafından 2019 yılında yapılan çalışmanın amacı kampinglerin kaliteleri ve avantajlarını belirlemektir. Ekim 2018’de kampçılık ve lüks kampçılık uzmanlarının görüşlerini içeren bir anket ve 2018 baharında konuklara yönelik bir anket yapılmıştır. 120 kamp alanı yöneticisi ve 30 kamp ve lüks kampçılık ekipmanı üreticisinden yanıtlar toplanmıştır. Ayrıca, özel çevrimiçi ve yerinde anketler aracılığıyla kamp misafirlerinden 130 yanıt toplanmıştır. Bu araştırma, tüm gruplar için lüks kampçılığı kampçılığın geleceği olarak gördüğünü ve gelecekte lüks kampçılık konaklama talebinde bir artış öngördüğünü kanıtlamaktadır. Her üç grup da kampingde yeni ve yenilikçi konaklama uygulamalarının hayata geçirilmesiyle kampingin lüks kampçılığa dönüşmesinin kampinglerin ve tatil parklarının rekabet gücüne katkıda bulunacağı görüşünde tamamen hemfikirdir.

Lopez, Brandao, Breda ve Costa tarafından 2021 yılında yapılan çalışmanın amacı kamp ve lüks kamplarda turist deneyimini karşılaştırmaktır. Çalışmanın sonuçları, deneyimin estetik ve kaçış boyutlarının, alanın konumu ve çevresine verilen önemle en alakalı boyutlar olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca kamp alanı seçiminde fiyatın ana motivasyon olmaması, kampçıların motivasyonlarının otel tercih edenlerle ortak olmadığını göstermektedir.

Dorofeeva tarafından 2021 yılında yapılan çalışmanın amacı Rus lüks kampçılık pazarında ekolojik turizm ilkelerinin uygulanmasının kapsamını ve özelliklerini araştırmaktır. Ekolojik turizm ilkelerinin Rus lüks kamp tesislerinde yaygın olarak kullanıldığı ve Rus lüks kampçılığının, bazı uyarılarla birlikte, bir ekolojik turizm türü olarak kabul edilebileceği sonucuna varılmıştır. Ekolojik turizm ilkelerinin Rus lüks kampçılık pazarında uygulanmasının temel özelliği olarak hem eğitim bileşeninin hem de yerel bölge ve nüfusa

kültürel faydaların önemli ölçüde eksikliği tespit edilmiştir. Bununla birlikte, Rus lüks kampçılık pazarının ekolojik uyumluluk ve yeşil seyahate doğru ilerlediğine vurgu yapılmıştır.

Zorlu, Tuncer ve Taşkın tarafından 2022 yılında yapılan çalışmanın amacı pandemi sırasında Türkiye’de kamp/lüks kampçılık turizmine yönelik ziyaretçilerin tutumlarını ve davranışsal niyetlerini incelemektir. Çalışma sonucunda temel planlanmış davranış teorisi yapılarının yanı sıra eklenen diğer değişkenlerin de ziyaretçilerin tutum ve niyetlerini önemli ölçüde etkilediği saptanmıştır. Ayrıca Covid-19 kaynaklı risk algısı ve riskten kaçınma tutumunun ziyaretçilerde olumsuz duyguları artırdığı ve davranışsal niyetleri azalttığı gözlemlenmiştir.

Lu, Suhartanto ve Chen tarafından 2022 yılında yapılan çalışmanın amacı pandemi sonrası turistlerin lüks kampçılığa ilişkin algılarını saptamaktır. Sonuçlar, görüşülen kişilerin ağırlıklı olarak lüks kampçılığın “donanım ve ekipman” yönüne odaklandığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, görüşülen kişilerin lüks kampçılık ile en yakın ilişkilendirdikleri özellik “konforlu konaklama” olmuştur. Covid-19 salgını sırasında, bu görüşmeciler “esenlik duygularını” ve “yaşamdan aldıkları keyfi” geliştirmeye odaklanmışlardır.

Sun ve Huang tarafından 2023 yılında yapılan çalışmanın amacı atmosfer estetiği teorisinin tamamlayıcı gelişmeleri olan üç boyutunu (fiziksel çevre, durum ve bağlam) tanımlamaktır. Araştırmalar, fiziksel ortamların ve durumsal etkileşimlerin bağlamsal algıda belirleyici bir rol oynadığını ve kampçuların paylaşılan iletişime olumlu yanıt vermesine yardımcı olduğunu ortaya koymuştur.

Draguleasa, Nita ve Mazilu tarafından 2023 yılında yapılan çalışmanın amacı turistik kaynakların değerlendirilmesine ilişkin bilgileri Romanya’nın Oltenia bölgesine uyarlamayı ve böylece sürdürülebilir kalkınma için coğrafi alanın planlanması ve düzenlenmesi için bir araç oluşturmaktır. İletişim yol ağları ve yerleşim sistemlerinin jeolojik, morfolojik yapı, hidrografik ağ ve iklimsel endekslerin oluşturduğu doğal sistemle örtüşmesi, geleneksel “Oltenia” bölgesinin doğal ve antropik çerçevesinin dayattığı titizliğe uyum sağlamak zorunda kalan heterojen, esnek ve değişken bir sistem ortaya çıkarmıştır.

Xiang, Cao, Qiao ve Zhang tarafından 2023 yılında yapılan çalışmanın amacı anlatı analizinin beş unsuru ve ZMET yöntemi aracılığıyla lüks kampçılık topluluk deneyiminin kategori yapısını ve mekanizmasını araştırmaktır. Sonuçlar, lüks kampçılığın zaman, mekân, insan ve

nesne boyutları aracılığıyla topluluk deneyiminin metaforik algılarını oluşturduğunu göstermektedir. Sonuçlar ayrıca, topluluk durumunun üretim mekanizmasının alan, ilişki ve program dahil olmak üzere algısal bir yapıcı kadran modelinden oluştuğunu ortaya çıkarmıştır.

Son yıllarda lüks kampçılık, turizmde önemli bir turizm eğilimi olarak ortaya çıkmıştır. Alanyazındaki çeşitli çalışmalar, bu fenomenin birçok yönünü aydınlatmaktadır. Örneğin, Lee ve diğerleri (2019) tarafından yapılan çalışma, fiyat faktörünün lüks kamp seçimleri üzerindeki etkisini araştırmış ve yüksek fiyatlandırmanın bireylerin bu tür kamplara katılımını olumsuz yönde etkileyebileceğini ortaya koymuştur. Lopez ve diğerleri (2021), kamp ve lüks kamplarda turist deneyimini karşılaştırarak, estetik ve kaçış boyutlarının bu deneyimlerde ne kadar önemli olduğunu vurgulamışlardır. Dorofeeva (2021) ise Rusya'daki lüks kampçılık pazarında ekolojik turizm ilkelerinin entegrasyonunu incelerken, bu ilkelerin ekolojik uyumluluğun sağlanmasındaki önemini vurgulamıştır. Bu çalışmalar genel olarak lüks kampçılık deneyiminin, turistlerin ihtiyaç ve beklentileriyle nasıl uyum sağladığını ve bu uyumun turistik tercihler üzerinde belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir. Elde edilen bulgular, lüks kampçılık sektörünün sürdürülebilirlik, ekolojik uyumluluk ve müşteri memnuniyeti gibi kritik konulara odaklanmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

5. Sonuç ve Öneriler

Yeni bir turizm türü içerisinde yer alan lüks kampçılık turizmi, gün geçtikçe turistler tarafından daha fazla tercih edilen bir turizm türü olmaya devam etmektedir. Dünyada lüks kampçılık turizminin yeni bir turizm eğilimi olduğunu gösteren diğer bir husus ise 2017 yılından itibaren ilgili alanda yapılan araştırmaların ve çalışmaların sayısında yaşanan artıştır. Araştırmacılar, lüks kampçılık turizmi kavramını ve gelişimini incelerken bununla birlikte lüks kamp işletmelerinin özelliklerini ve hizmet kalitesini belirlemeye yönelik konulara ve bu turizm türünü tercih eden turistlerin algılarına yönelik konulara da önem verdikleri görülmektedir. En fazla üzerinde durulan konuların lüks kampçılığa ilişkin nitelikler, sunulan hizmet kalitesi, turistik istek, ihtiyaç ve tercihler, turistik deneyimler ve değer, eko turizm ve sürdürülebilir turizm ve Covid-19'un lüks kampçılık üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik olduğu saptanmıştır.

Gelecek yıllarda yapılacak olan çalışmalar için aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

- Türkiye ile diğer ülkelerin lüks kampçılık turizminin karşılaştırması,
- Türkiye’de lüks kampçılık belgesi olan işletmelerin yönetmelikte geçen kriterleri taşıma durumlarının incelenmesi,
- Lüks kampçılık turizminin çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliği nasıl sağlanır ve mevcut işletmelerin sürdürülebilir uygulamaları nelerdir? Sorusuna cevap aranması,
- Lüks kampçılık turizminin çevreye ve yerel ekonomiye olumlu-olumsuz etkileri nelerdir? Sorusuna cevap aranması,
- Lüks kampçılık turizmi pazarlamasına yönelik destinasyon markalama ve lüks kampçılık turizmi odaklı araştırmalar,
- Lüks kampçılık turizminin dijital pazarlama durumu gibi konuların üzerine yoğunlaşılması alanyazındaki boşluğa katkı sağlayacaktır.

Yukarıdaki maddelerle birlikte lüks kampçılık turizmi konusunda destinasyonlara yönelik yapılan çalışmaların azlığı dikkat çekmektedir. Gelecekte yapılacak çalışmaların destinasyonlara yönelik yapılması yerel kültürel unsurların lüks kampçılık deneyimlerine nasıl entegre edildiğini ve tüketici tercihlerini nasıl etkilediğini ortaya çıkarabilir ve böylelikle alanyazındaki boşluğa katkı sağlayabilir. Buna ek olarak lüks kamp tesis türlerini belirlemeye yönelik çalışmaların da yapılması faydalı olabilir. Gelecekte yapılacak çalışmalarda dikkate alınması gereken diğer bir konu ise lüks kampçılık turizmini tercih eden turist profillerinin belirlenmesidir.

Lüks kampçılık turizmine yönelik yapılan çalışmaların sonuçları incelendiğinde kamp turizminde olumsuz deneyimler yaşayan turistlerde lüks kampçılık turizmine karşı olumsuz imajlar oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle, bu olumsuz sinerjinin giderilmesine yönelik yapılacak çalışmalar lüks kampçılık turizminin popülaritesinin artırılmasına olanak sağlayabilir.

Lüks kamp işletmelerine yönelik öneri ise lüks kamp işletme yöneticilerinin çeşitli turist profillerine özel ihtiyaçları karşılayabilmek için konaklama, aktivite ve deneyimleri bir araya getiren özel paketler sunmaları yönündedir. Ailelere hitap etmek isteyen lüks kamp işletmeleri, turistlerin doğadan keyif almalarını ve ailelerin çocuklarıyla birlikte oyun oynayarak eğlenme fırsatları sunmasının yanı sıra ailelerin çocukları için öğrenme

deneyimlerini geliştirecek çeşitli doğa temelli etkinlikler sunmayı düşünebilir. Çünkü çocuklarıyla birlikte seyahatlere çıkan aileler, çocuklarının doğal dünya ve çevre konusundaki anlayışlarını artıracak eğitim fırsatlarına büyük önem vermektedir. Arkadaşlarıyla birlikte seyahat eden turistler için lüks kamp işletmeleri, açık hava sinemasıyla birlikte yemek yiyebilecekleri bir ortam sağlayarak besleyici, yerel kaynaklı ve organik malzemelerden oluşan paketler oluşturabilir. Böylelikle, turistler arasında sosyal etkileşim sağlanabilir ve turistlere unutulmaz deneyimler yaşatılabilir. Yalnız seyahat eden turistler için lüks kamp işletmeleri, doğaya dayalı açık hava etkinliklerini kapsayan paketler oluşturabilir. Çift olarak seyahat eden turistler için ise lüks kamp işletmeleri, çadırlı konaklama yerlerini romantik nüanslarla donatarak kişiselleştirebilir ve böylece doğal çevreyle uyumlu, konforlu ve farklı bir etkileşim sağlayabilir.

Yapılan çalışmada, WoS veri tabanında lüks kampçılık turizmini konu alan çalışmaların incelenmesiyle mevcut alanyazının genel durumu ortaya çıkarılmıştır. Lüks kampçılık turizmi konusunda mevcut çalışmalara yönelik bilgilendirme ve gelecekte yapılacak çalışmalara da öneri sunması açısından yararlı olacağı ve alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Sonuç olarak, lüks kampçılık turizmi dinamik ve gelişen bir olgu olmakla birlikte zengin araştırma fırsatları sunmaktadır. Turistler yenilikçi deneyimler aradıkça lüks kampçılık sektörü, sürdürülebilirlik uygulamaları sağlandığı sürece büyümeye devam etme potansiyeline sahiptir.

Kaynakça

- Adamovich, V. & Nadda, V. (2020). Quality Issues in Glamping Tourism From Providers Perspective in The UK. *International Journal of Entrepreneurship Management Innovation and Development*, 4(1), 100-115.
- Adamovich, V., Nadda, V., Kot, M. & Ul Haque, A. (2021). Camping vs. Glamping Tourism: Providers' Perspective in the United Kingdom. *Journal of Environmental Management and Tourism*, 6(54), 1431-1441.
- Ahn, C.S. & Lee, M.S.W. (2015). Adventure Campers, Fairy Tale Glampers, and Authenticity. Pesonen, J. Komppula, R. (Eds), *Tourism Engagement: Co-Creating Well-Being, Proceedings of the 6th Advances in Tourism Marketing Conference*, (ss. 12-17), Finland: Joensuu.

- Aksöz, E. O., Önem, B. ve Aydın, B. (2020). Kamp Deneyimi Yaşayan Bireylerin Glamping'e İlişkin Algılarının Belirlenmesi. *Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research*, 4(2), 185-196.
- Andrey, C., Galera, H., Cabido, J. & Wu, W. (2014). New Trends in The Outdoor Hospitality Industry. HES-SO Valais Tourism Management 703_e, 10 November 2014, Sion, Switzerland, pp. 1-9.
- Bonifačić, J. C., Milohnić, I. & Cerović, Z. (2017). Glamping – Creative Accommodation in Camping Resorts: Insights And Opportunities. *Tourism in Southern and Eastern Europe*, 4, 101-114.
- Boscoboinik, A. & Bourguard, E. (2012). Glamping and Rural Imaginary. In H. Horáková, & A. Boscoboinik (Eds.), *From Production to Consumption: Transformation of Rural Communities* (pp. 149-164). Zurich: LIT Verlag.
- Brochado, A. & Brochado, F. (2019). What Makes A Glamping Experience Great? *Journal of Hospitality and Tourism Technology*, 10(1), 15-27.
- Brochado, A. & Pereira, C. (2017). Comfortable Experiences in Nature Accommodation: Perceived Service Quality in Glamping. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 17, 77-83.
- Ceylan, Y. (2023). Glamping Seyahat Motivasyonunun Deneyim ve Davranışsal Niyete Etkisi: Glamper Turistler Üzerine Bir Araştırma (Doktora Tezi), Mardin Artuklu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, Mardin.
- Ceylan, Y., Serçek, G. Ö. ve Ceylan, E. (2023). Yunanistan ve Türkiye'de Glamping İşletmeleri ile İlgili Yasal Düzenlemelerin Karşılaştırılması. *Euroasia Journal of Social Sciences & Humanities*, 10(34), 11-23.
- Craig, C. A. & Karabaş, İ. (2021). Glamping After The Coronavirus Pandemic. *Tourism and Hospitality Research*, 21(2), 251-256.
- Craig, C. A. (2021). Camping, Glamping, and Coronavirus in The United States. *Annals of Tourism Research*, 89, 103071.
- Çepur, N. ve Dalgıç, A. (2022). Isparta İli ve Çevresi Glamping Potansiyelinin Araştırılması. *Journal of Applied Tourism Research*, 3(1), 1-12.

- Demir, Ş. Ş. ve Demircioğlu, A. S. (2023). Sürdürülebilir Kırsal Kalkınmada Glamping İşletmelerinin Rolü: Fethiye Örneği. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 105-120.
- Doğan, M., Ceylan, Y. ve Tekin, C. (2015). Turistik Bir Destinasyon Olarak Hasankeyf'in Ziyaretçi Tatmini Üzerine Bir Araştırma. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1-15.
- Dorofeeva, A. R. (2020). Glamping in Russia: Relevance and Development Prospects. *Human Progress*, 6(2), 1-14.
- Dorofeeva, A. R. (2021). Towards Green Travel: Application of Principles of Ecological Tourism in the Russian Glamping Market. *European Journal of Tourism Hospitality and Recreation*, 11(2), 171-180.
- Dönmez, A. (2023). Türkiye'nin En İyi Glamping Rotaları. [URL: <https://www.oggusto.com/seyahat/yurtici/turkiyenin-en-iyi-glamping-rotalari>] (Erişim 23 Temmuz 2023).
- Draguleasa, I. A., Nita, A. & Mazilu, M. (2023). Capitalization of Tourist Resources in the Post-COVID-19 Period-Developing the Chorematic Method for Oltenia Tourist Destination, Romania. *Sustainability*, 15(3), 1-31.
- Düzgün, E. (2021). Pandemi Sonrası Yeni Turist Tercihi: Glamping Turizmi. *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 145-158.
- Eremić, G. (2021). New Trends in Camping Tourism – Glamping and Family Campsites. *Geoadria*, 26(1), 59-82.
- Ergüven, M. H., Yılmaz, A. ve Kutlu, D. (2015). Turistik Ürün Çeşitlendirme Bağlamında Hibrit Turizm: Glamping Örneği. *International Journal of Social Science*, 41, 255-265.
- Filipe, S., Santos, C. A. & Barbosa, B. (2018). Tourists' Motivations and Obstacles for Choosing Glamping: An Exploratory Study. CBU International Conference on Innovations in Science and Education, 21-23 March 2018, Prague, Czech Republic, pp. 113-119.
- Flowers, J. (2023). The World's 15 Best Glamping Retreats. [URL: <https://www.afar.com/hotels/best-places-to-go-glamping>] (Erişim 23 Temmuz 2023).
- Gök, B. ve Özhasar, Y. (2023). Glamping İşletmelerinde Asgari Standartların Belirlenmesi: Keşfedici Bir Nitel Çalışma. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33(2), 821-830.

- Göktaş, L. S. ve Kızılırmak, İ. (2017). Bolu Yedigöller Milli Parkı'nın Glamping Turizmi Potansiyeli Açısından Değerlendirilmesi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 43-51.
- Gross, S., Culemann, J., Rebbe, J. & Berger, T. (2023). Deep Nature Glamping in Germany – Potentials and Configuration of A Nature Tourism Offer. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 43, 1-12.
- Lee, W. S., Lee, J. K. & Moon, J. (2019). Influential Attributes For The Selection of Luxury Camping: A Mixed-Logit Method. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 40, 88-93.
- Liberato, P., Coelho, J. & Liberato, D. (2018). The Role of Glamping's Attributes in A Touristic Experience: Case Study. 32nd IBIMA Conference, 15-16 November 2018, Sevilla, İspanya.
- Liberato, P., Coelho, J. & Liberato, D. (2020). Price Versus Service Assessment in Glamping. In V. Katsoni, & T. Spyriadis (Eds.), *Cultural and Tourism Innovation In the Digital Era* (pp. 629-638). Springer, Cham.
- Longosphere. (2023). IV. Lider Marka Ödülleri-2023. [<https://longosphere.com/longosphere/odullerimiz#>] (Erişim 10 Nisan 2024).
- Lopez, D., Brandao, F., Breda, Z. & Costa, R. (2021). The Four Dimensions of Tourist Experience: A Comparative Analysis Between Camping and Glamping. In J. Carvalho, A. Rocha, P. Liberato & A. Peña, (Eds.), *Advances in Tourism, Technology and Systems* (pp. 385-395). Springer.
- Lu, C. Y., Suhartanto, D. & Chen, B. T. (2022). Exploration of New Outdoor Leisure Activities (Glamping) During The Post-Pandemic Era. *Tourism Recreation Research*, Online, 1-19.
- Lyu, S. O., Kim, J. W. & Bae, S. W. (2020). Family Vacationers' Willingness to Pay for Glamping Travel Sites: A Family Functioning Segmentation. *International Journal of Tourism Research*, 22(2), 155-167.
- Menshikov, P. V., Kuznetsova, N. V., Korobchenko, A. I., Golubchikov, G. M. & Arpentieva, M. R. (2020). Psychological and Pedagogical Aspects of Glamping: Tourism As A Practice For Personal Development. *Service and Tourism: Current Challenges*, 14(2), 38-49.

- Milohnić, I., Bonifačić, J. C. & Licul, I. (2019). Transformation of Camping into Glamping – Trends and Perspectives. *Tourism in Southern and Eastern Europe*, 5, 457-473.
- Olçay, T. ve Turhan, U. (2017). Türkiye’de Glamping Hizmeti Veren İşletmelerin Sahip ve Yöneticilerinin “Yeni Turizm Trendi Glamping” ile İlgili Görüşleri (Muğla ve Antalya Örneği). *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 16(4), 980-996.
- Önem, B. (2019). Glamping İşletmecilerinin Özgeci Davranışları ve Psikolojik İyi Oluş Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma (Yüksek Lisans Tezi), Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, Eskişehir.
- Petrusa, I. & Vlahov, A. (2019). The Role of Glamping in Development of Camping Tourism Offer-Possibilities and Future Prospects in The Republic of Croatia. Proceedings of FEB Zagreb 10th International Odyssey Conference on Economics and Business, 12-15 June 2019, University of Zagreb, Faculty of Economics and Business, Zagreb, pp. 834-844.
- Resmî Gazete (2022). Lüks Çadır Tesisleri Nitelikler Yönetmeliği. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/09/20220923-2.htm> (Erişim 23 Temmuz 2023).
- Sakáčová, K.C. (2013). *Glamping- Nature Served on Silver Platter*. (Master Thesis). Aalborg University Tourism – Master’s Degree Programme. Denmark.
- Sun, T. & Huang, T. (2023). Research of Glamping Tourism Based on the Aesthetics of Atmosphere. *Sustainability*, 15, 581.
- Topay, M. ve Koçan, N. (2009). Kamping/Çadırılı Kamp İçin Alan Seçim Kriterlerinin Belirlenmesi ve Bartın Uluyayla’da Örnek Bir Uygulama. *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 1, 116-128.
- Urdal, M. ve Uğurlu, K. (2016). Kamp Turizminde Glamping İşletmeciliği: Kırklareli İli İçin Bir Model Önerisi. 17. Ulusal Turizm Kongresi, 20-23 Ekim 2016, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, 1213-1224.
- Üstün, F., Boyalı, E., Önal, F. ve Demirci, Y. E. (2022). Sürdürülebilir Ekolojik Rekreasyonda Yeni Bir Yaklaşım: Glamping. 2. Uluslararası Spor ve Sosyal Bilimlere Multidisipliner Yaklaşım Kongresi, 9 Nisan 2022, Çevrimiçi, İstanbul, ss. 76-84.
- Vrtodušić Hrgović, A., Bonifačić, J. C. & Licul, I. (2018). Glamping – New Outdoor Accommodation. *Ekonomiska Misao I Praksa*, 27(2), 621-639.

- Vrtodušić Hrgović, A., Bonifačić, J. C. & Milohnić, I. (2019). Dimensions of Service Quality in Glamping. *Tourism in Southern and Eastern Europe*, 5, 773-785.
- Xiang, K., Cao, Y., Qiao, G. & Zhang, H. (2023). Mechanisms of Communitas Experience Generation in Glampers: An Interactive Ritual Perspective. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 55, 355-367.
- Zorlu, K., Tuncer, M. & Taşkın, G. A. (2022). The Effect Of COVID-19 on Tourists' Attitudes and Travel Intentions: An Empirical Study on Camping/ Glamping Tourism in Turkey During COVID-19. *Journal of Hospitality and Tourism Insights*, 6(2), 947-965.

Etik Kurul İzni:

Araştırmada etik kurul kararı gerektiren (deneysel çalışmalar, mülakat, görüşme, anket vb.) yollar ile veri toplanmamıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden literatür taraması yöntemiyle veriler toplandığı için bu çalışma etik kurul izni gerektirmeyen araştırmalar içerisinde yer almaktadır.

Katkı Oranı Beyanı:

Yazarlar araştırmaya eşit oranda katkı sağlamıştır.

1. Yazar: Arş. Gör. Caner YENİSOY %50
2. Yazar: Prof. Dr. Selma MEYDAN UYGUR %50

Çıkar Çatışması Beyanı

Çalışmanın yazarlar arasında veya herhangi bir kurum kuruluş ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

EXTENSIVE SUMMARY

A Literature Review on Luxury Camping (Glamping) Tourism

Caner YENİSOY

AHBV University, Faculty of Tourism

The Department of Tourism Management

Selma MEYDAN UYGUR

AHBV University, Faculty of Tourism

The Department of Tourism Management

Traditional camping has always fulfilled the need of tourists to spend time in nature (Petrusa & Vlahov, 2019), but it is not an acceptable tourism activity for most people due to insects, tent accommodation, food and beverage problems, wild animals and lack of comfort (Bonifačić, Milohnić, & Cerović, 2017). Therefore, luxury camping has started to develop as a type of nature-based alternative tourism that offers luxury and comfort simultaneously, which contributes to sustainable tourism development, promotion of tourist destinations, raising the level of accommodation quality in the destination and reducing the negative aspects of traditional camping by providing a high level of comfort (Petrusa & Vlahov, 2019).

Luxury camping is not only an increasingly popular tourism trend for tourists, but also an increasingly popular concept in scientific research. There are many scientific studies on luxury camping tourism in the literature and these studies are published in databases. In accordance with the purpose of the study, the studies in the Web of Science (WoS) database were analyzed. WoS is a database that is frequently preferred by researchers for literature review because it is seen as a relatively reputable citation index. From this point of view, the aim of the study is to present a comprehensive analysis of the studies on luxury camping tourism with the literature review method, one of the qualitative research methods, and to reveal the development of the literature on the subject. In addition, another aim is to enable the identification of different study topics related to luxury camping tourism. The review of

the studies lasted until 21.01.2024. The keyword "glamping tourism" was used during the literature review. In order to determine whether the studies were related to luxury camping tourism, the summary and method sections were read and evaluated.

Within the scope of this research topic, 30 studies were reached, but 2 studies were not included in the scope of the research because they were not deemed appropriate for the purpose of the research. The reason why 2 studies were not included in the research is that issues other than luxury camping tourism were prioritized. In other words, a total of 28 studies were included in the scope of the research. The reason for the low number is both the fact that the concept of luxury camping tourism is a relatively new phenomenon and that the studies published in the WoS database, which also constitutes the limitation of the research, are evaluated.

Luxury camping tourism, which is a new type of tourism, continues to be a type of tourism that is increasingly preferred by tourists. Another point that shows that luxury camping tourism is a new tourism trend in the world is the increase in the number of research and studies in the relevant field since 2017. While researchers examine the concept and development of luxury camping tourism, it is seen that they also attach importance to the issues of determining the characteristics and service quality of luxury camping businesses and the perceptions of tourists who prefer this type of tourism. It was found that the most emphasized topics were the qualities of luxury camping, service quality, touristic wants, needs and preferences, touristic experiences and value, eco-tourism and sustainable tourism, and the impact of Covid-19 on luxury camping.

The following recommendations have been developed for future studies:

- Comparison of luxury camping tourism in Türkiye and other countries,
- Examining the status of the businesses with luxury camping certificate in Türkiye in terms of carrying the criteria mentioned in the regulation,
- How to ensure environmental, economic and social sustainability of luxury camping tourism and what are the sustainable practices of existing businesses?
- What are the positive and negative impacts of luxury camping tourism on the environment and local economy?

- Destination branding for luxury camping tourism marketing and research on luxury camping tourism,
- Focusing on issues such as the digital marketing status of luxury camping tourism will contribute to the gap in the literature.

Along with the above items, it is noteworthy that there is a lack of destination-based studies on luxury camping tourism. Future studies on destinations may reveal how local cultural elements are integrated into luxury camping experiences and how they affect consumer preferences, thus contributing to the gap in the literature. In addition, it may be useful to conduct studies to determine the types of luxury camping facilities. Another issue that should be considered in future studies is to determine the tourist profiles that prefer luxury camping tourism.

When the results of studies on luxury camping tourism are analyzed, it is concluded that tourists who have negative experiences in camping tourism have negative images of luxury camping tourism. Therefore, studies to eliminate this negative synergy may help to increase the popularity of luxury camping tourism.